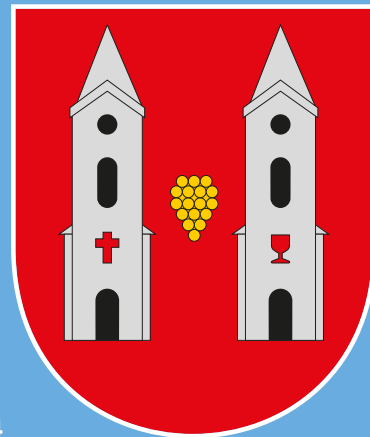

SOBĚHRDSKÝ ZPRAVODAJ

Soběhrdy | Mezihoří | Phov | Žiňany | Žiňánky

zdarma • čtvrtletník • vydává Obecní úřad Soběhrdy • ročník 16 • číslo 4 • prosinec 2024

Úvodní slovo aneb starosti pana starosty

Blíží se konec kalendářního roku a to je vždy dobrá příležitost ohlédnout se za sebe a zároveň se podívat kousek dopředu.

Když se ohlížím za letošním rokem, tak můžu říct, že jsem se rozhodně nenudil. Nebudu tu shrnovat, co všechno jsme na obci dělali a řešili, protože na to zde není prostor. Shrnutí hlavních kroků najdete v každém zpravodaji v článku o čtvrtletní činnosti zastupitelstva. Co si z letošního roku odnáším já osobně, je radost z toho, že se nám stále v rámci zastupitelstva i širšího okruhu zaměstnanců a spolupracovníků daří táhnout jedním směrem a že je u toho i dost legrace, což je ideální znamení, že spolupráce funguje. Všem, kdo se na tom podílí, za to patří velký dík. Táhneme stejným směrem a daří se nám tak posouvat se i přes překážky, které se občas na cestě objeví. To k životu patří a já osobně si z nich nic nedělám. Nemá smysl ztrácet čas s něčím, co nemůžu změnit.

Pohled dopředu říká, že nás čeká nejtěžší rok z těch skoro dvaceti, co se angažuji v činnosti obce. V roce 2025 nás čekají velké stavby jako chodníky podél hlavní silnice

v Soběhrdech včetně úseku vodovodu v jejich trase. Půjde o investici zhruba za 15 mil. Kč podpořenou dotací a s délkou stavby přes 500 metrů. Zároveň pokud vše půjde dobře a dotáhneme úspěšně do konce dotačního řízení, tak budeme instalovat další dvě fotovoltaiky cca za 1,3 mil. Kč, nakupovat vybavení pro spolky zhruba za 850 tisíc Kč a začneme s rekonstrukcí hasičské zbrojnice v očekávané hodnotě 7 mil. Kč. A k tomu nám běží stavby sítí a komunikací v lokalitě za fotbalovým hřištěm, které sice jako obec neplatíme a přímo nestavíme, ale protože je následně máme převzít do vlastnictví a do správy, musíme si důsledně hlídat kvalitu stavby. Už z tohoto výčtu je jasné, že nudit se na obci nebudeme ani příští rok. Ale za mě je to skvělé, protože všechno jsou to dlouhodobé investice, které potřebujeme udělat a posunou nás o krok dále na cestě k Naší moderní vesnici.

Přeju vám všem klidné vánoční svátky a ať je pro vás rok 2025 ve všech důležitých aspektech vašeho života úspěšný. A jestli se někdy budete nudit, tak se nudte trochu i za mě 😊

Pavel Bartík

Čtvrtletní zpráva starosty o činnosti zastupitelstva a obecního úřadu

V tomto článku shrnujeme nejdůležitější aktivity zastupitelstva a obecního úřadu v posledních 3 měsících. S ohledem na omezený rozsah se jedná pouze o výběr nejdůležitějších aktivit a projektů a o stav ke dni přípravy tohoto článku, tj. k 27. 11. 2024.

* **Dostavba vodovodu v Soběhrdech a Mezihoří včetně nového vodojemu.** Bohužel jsme neobdrželi dotaci na dostavbu, takže projekt zatím nemůže být realizován. V návaznosti na tuto skutečnost a na rozhodnutí zastupitelstva byla ukončena smlouva o dílo s vysoutěženým dodavatelem. S projekční firmou pracujeme na úpravě projektu.

* **Stavba garáže na obecní techniku a bytů v Soběhrdech.** Stavba, které pracovně říkáme Soběhrdská stodola, pokračuje podle plánu. V letošním roce kvůli omezeným finančním prostředkům nepracujeme na stavbě tak často. Do konce letošního roku bude dokončeno přízemí, tj. garáže na obecní techniku a další prostory jako zázemí. Další pokračování stavby bude probíhat v návaznosti na finanční možnosti obce v dalších letech.

* **Dotace pro hasiče - náklady za uskutečněné výjezdy v období srpen 2023 až červenec 2024.** Podali jsme v září žádost o proplacení části nákladů na výjezdy uskutečněné jednotkou obce za předchozích 12 měsíců. Do rozpočtu obce by se mělo vrátit 7 827 Kč.

* **Fotovoltaika na obecních střechách.** Instalace fotovoltaik na třech obecních objektech (2x Soběhrdy a 1x Žiňany) jsou dokončené a všechny bez problémů fungují. Již byla také proplacena dotace z Modernizačního fondu. Zároveň jsme úspěšně prošli procesem registrace u Elektroenergetického datového centra a od října sdílíme vyrobenou elektřinu na další odběrná místa obce. Tím se sníží náklady na elektřinu. Více o tom v dalším článku.

* **Uspěli jsme u Středočeského kraje s žádostí o dotaci na vybavení pro JSDH obce.** Začátkem roku 2025 bude pro hasičskou jednotku pořízeno vybavení zhruba za 121 tisíc s dotací zhruba 80 %.

* **Bylo projednávání změny č. 4 ÚP obce.** Poslední schválení učinilo zastupitelstvo 18. 9. 2024. Tato změna uvádí územní plán obce do souladu s novými standardy územního plánování po novele stavebního zákona. Požádali jsme také o proplacení dotace od Ministerstva pro místní rozvoj.

* **V listopadu jsme obnovili další polních cestu,** tentokrát mezi Žiňany a Bedřčí. Bude zde vysazeno dalších zhruba 50 stromů. Akce byla realizována ve spolupráci s občany Bedřče.

* **Připravujeme žádost o dotaci na projekt rekonstrukce a přístavbu hasičské zbrojnice** v Soběhrdech. Odhadovaný

rozpočet je zhruba 7 milionů Kč. Podání žádosti předcházela řada intenzivních kroků v letošním roce od dokončení prováděcího projektu přes jednání o dotacích a získání souhlasného stanoviska od krajského HZS až po prezentaci projektu před programovým výborem MAS Posázaví. Pokud půjdou dobře i další kroky včetně výběru dodavatele, začít se stavbou by se mělo už na podzim 2025.

* Podali jsme žádost o dotaci na **společné vybavení pro spolky**. Jedná se o velký nákup vybavení, které by mohly využívat všechny spolky v obci (např. pódium, ozvučení, stany,

sety na sezení apod.) v celkové hodnotě asi 850 tisíc Kč. * Podali jsme žádost o stavební povolení na **stavbu nové komunikace ve Phově**. Komunikace zajistí přístup k novým stavebním pozemkům. Komunikaci by měla vybudovat obec v dalších letech s finančním příspěvkem majitelů stavebních pozemků podobně, jako tomu bylo a je v obdobných lokalitách jinde v obci.

* V říjnu se v Soběhrdech uskutečnil **první svatební obřad**, kde oddávajícím byl starosta obce Soběhrdy.

Pavel Bartík

Zpětný odběr elektrozařízení od roku 2025 v Soběhrdech

V trvalé snaze co nejvíce snižovat náklady na odpady jsme se rozhodli vytvořit u nás v obci místo pro zpětný odběr elektrozařízení. Vede nás k tomu zkušenost se sběrem nebezpečného a velkoobjemového odpadu, který pořádáme 2× ročně a kde různá elektrická zařízení typu pračky, myčky, ledničky nebo televize vždy tvoří významnou složku.

Uzavřeli jsme smlouvu se společností ASEKOL a od ledna 2025 bude možné kdykoliv v provozní době restaurace odevzdávat baterie nebo drobné elektrické spotřebiče např. kalkulačky, počítačové myši, klávesnice, MP3 přehrávače, kamery, fotoaparáty nebo telefony apod. s maximálním rozměrem 27×28 cm do malého boxu v budově obecního úřadu.

Větší spotřebiče bude možné odevzdat buď ve středu v době od 16.00 do 18.00 v budově obecního úřadu, nebo po telefonické dohodě na čísle 604 294 762 i mimo tuto dobu.

Pavel Bartík

Obecní fotovoltaika – první čísla

V jarních měsících letošního roku byla instalována fotovoltaika na tři obecní budovy (tzv. Pastouška v Žíňanech, kabiny na fotbalovém hřišti a bývalý obchod v Soběhrdech). Po nezbytném schválení od ČEZ Distribuce byly všechny instalace v průběhu prázdninových měsíců uvedeny do provozu včetně napojení na distribuční síť.

Celkový instalovaný výkon je 49,7 kWp. V srpnu, kdy už všechny tři instalace běžely naplno, jsme vyrobili zhruba 6 MWh. Při prostém přepočtu na roční spotřebu obce by to znamenalo, že jsme si dokázali vyrobit skoro vše, co spotřebujeme. Ale tak jednoduché to samozřejmě není, protože jde o to, jak se poměr spotřeby a výroby potkávají v čase. Což jsou informace, které dnes skoro nikdo nemá, protože doposud jsme pracovali pouze s údaji o roční spotřebě u jednotlivých objektů. Jiná data distributoři neposkytovali a speciální měřicí přístroje, které by to měly, stojí desítky tisíc korun plus další náklady na přenos a zpracování dat.

V průběhu srpna a září jsme se zabývali tím, abychom se zaregistrovali po spuštění Elektroenergetického datového centra a splnili všechny podmínky, abychom mohli elektřinu sdílet na další odběrná místa obce. Vše se podařilo a od října sdílíme z výroben elektřinu na obě čistírny odpadních vod v Soběhrdech a do budovy obecního úřadu v Soběhrdech. Tato místa jsme vybrali proto, že je na nich největší spotřeba energie v průběhu dne, kdy fotovoltaiky vyrábí.

Sdílení jednoduše řečeno funguje tak, že v 15minutových intervalech se porovnávají informace o výrobě elektřiny a spotřebě jak na místech, kde se vyrábí, tak na místech, kam se sdílí. A z těchto dat se potom průniky (vyrobená nespotebovaná elektřina na místech výroby a spotřebovaná elektřina

na místech spotřeby) účtetně vzájemně započtou. Sdílení je tedy v zásadě účetní operace. Výpočty se navíc provádí až v 5 iteracích (opakováních), takže matematicky se jedná o poměrně složitý model. Pro nás bylo nejtěžší nastavit alokaci výroby a sdílení mezi jednotlivými místy. Nicméně zkusili jsme to odhadnout podle roční spotřeby na místech spotřeby, podle hodinové výroby z prvních měsíců a podle znalosti charakteru jednotlivých odběrných míst. Výsledky za první měsíc říjen ukazují, že jsme se trefili docela dobře:

- na malou ČOV jsme v říjnu nasdíleli 13 % její celkové spotřeby
- na velkou ČOV jsme v říjnu nasdíleli 21 % její celkové spotřeby
- na obecní úřad jsme v říjnu nasdíleli 33% celkové spotřeby budovy

Celkem se nám tedy podařilo ze zhruba 1,6 MWh, které jsme v říjnu vyrobili, využít asi 46 % na místech, kam sdílíme. Na první měsíc je to velmi hezký výsledek zejména pokud vezmeme v potaz, že říjen je poměrně slabý měsíc na výrobu a ten letošní byl z posledních 10 let jeden z nejhorších (slunce málo svítlo), a tudíž i objem nasdílené elektřiny byl poměrně nízký.

V průběhu zimních měsíců si dále pohrajeme s poměrem alokace výroby a sdílení mezi jednotlivými místy, abychom efektivitu celého systému ještě vylepšili. Ale již nyní se potvrzuje, že naše úvaha byla správná a že pokud vše dobře nastavíme, dokážeme si sami v ročním souhrnu vyrobit určitě více, než 50 % elektřiny, kterou jako obec spotřebujeme.

Pavel Bartík

Fotbalisté ukončili podzimní sezónu

Do sezóny 2024/25 přihlásil soběhrdský fotbalový klub 4 mládežnické kategorie (starší žáky U14 = věk do 14 let, mladší žáky U12, starší přípravku U10, Mladší přípravku U8) a kromě A-týmu jsme po 5 letech přihlásili i B-tým.

„**Áčko**“ trochu zaostalo za svými ambicemi a ve skupině III.A třídy (nově 9. liga) skončilo na 6. místě a bude opět spoléhat na lepší jaro.

„**Běčko**“ jsme založili zejména pro plné herní vytížení širokého kádru, a i když se bodově pohybujeme v nejnižších patrech IV. třídy (nově 10. liga), hlavní úspěch je, že z fotbalu máme radost a nemáme větší problémy naplnit soupisku před zápasy jako jiné vesnické kluby.

Starším žákům dorostly dobré ročníky, na velké hřiště v počtu 10+1 dokázali uhrát pěkné 5. místo a na jaře tak budou bojovat mezi lepší polovinou okresních mužstev. Radost nám také dělá, že kluci občas dorazí na trénink mezi chlapy a jsou tam rovnocennými hráči.

V mladší žáci to vypadá, že roste skvělá generace hráčů – v podzimní soutěži kralovali s deseti výhrami z deseti zápasů. Na jaře jim budeme držet palce v boji a medailové pozice v benešovském okrese.

U přípravku se tabulky nezveřejňují a upřednostňuje se zdokonalování hry před výsledky. Přesto po našem hřišti běhá spousta šikulů a rozhodně máme dobrý základ do příštích let.

Děkuji všem trenérům za jejich čas strávený s dětmi na hřišti!

Aktuální informace a kontakty najdete na klubových stránkách: <https://fksobehrdy.webnode.cz/>

Stavba střídaček

Jak už to u staveb všeho druhu bývá, došlo k drobnému zpoždění oproti původním plánům, nicméně výsledek stojí za to. V prvotním záměru jsme počítali i s tím, že střídačky budou sloužit nejen při utkáních, ale i jako úkryt před nepřízní počasí pro rodiče našich mladých nadějí při zápasech a tréninkách. To, že svůj účel plní, je vidět z následující fotky z podzimního turnaje přípravy.

Aktuálně se v truhlárně formátují a hoblují prkna a na jarní sezonu zbývá osadit lavičky.

Jak se podzimní podvečery krátily, bylo jasné, že realizaci oplocení podél silnice a zábradlí kolem části hřiště budeme muset zvládnout na jaře, ale již máme připraven materiál.

Děkuji všem brigádníkům za dobře míněné rady a ještě více za přiložení rukou k povedenému dílu!

Za FK Soběhrdy Jiří Fulín

Novinky z knihovny

Nastává jedno z nejkouzelnějších období, období vánoční. Kdo miluje knihy, jistě při rozbalování balíčků pod stromkem alespoň jednu najde. A není nic krásnějšího než ji otevřít a začíst se do ní. Vůně svíček, světýlka ve větvích, talířek plný cukroví, dobrá káva nebo cizokrajný čaj otevrou bránu do království pokoje, pohody, svobody myšlenek a klidné mysli. Kdo miluje svět knih, toto období vítá a hýčká si ho. Je krátké? Možná proto je tak vzácné. Až se ta brána přivře a kouzlo se vytratí, budete vítáni u nás. Knih tu máme bezpočet a jejich čtení vám pomůže překlenout dlouhé čekání na další svátek světla.

Děkuji všem, kteří do knihovny přicházíte, ať již sami, nebo v doprovodu dětí. Právě ty mají světýlka Vánoc v očích po celý rok. Rozzáří se vždy, když vezmou do ruky tu správnou knihu s příběhem, který je dovede do světa snů a fantazie.

Přeji vám všem, aby se váš život z části podobal kouzelnému světu dětí a váš příběh byl laskavý a vlídný. Aby vám v něm bylo pohodlně a neztráceli jste to, čemu se kdysi říkalo víra. Víra v sebe a v život. Dovede nás přesně tam, kde je naše cesta.

Marcela Bartíková

Zapište si do kalendáře

17. 1. 2025	zábavná show s Cucínem – Restaurace U Železného dědka
25. 1. 2025	hasičský ples v Soběhrdech
31. 1. 2025	splatnost místního poplatku za odkládání komunálního odpadu za rok 2024
15. 2. 2025	dětský maškarní karneval v Soběhrdech
28. 2. 2025	splatnost faktury za vodné (Soběhrdy a Phov)
1. 3. 2025	13.00 maškarní masopustní průvod v Žižanech a Žižánkách (sraz ve 12.30 v obecním domku v Žižanech)
8. 3. 2025	oslava Mezinárodního dne žen – Restaurace u Železného dědka v Soběhrdech
22. 3. 2025	17.00 Kafe se starostou
29. 3. 2025	společný úklid osad a okolí
26. 4. 2025	8.00–9.30 Sběr nebezpečného a objemného odpadu
30. 4. 2025	Pálení čarodějnic a stavění máje ve všech osadách

Představujeme Vám novou evangelickou farářku v Soběhrdech

Eva Potměšilová (*1960) se narodila v jihočeské Kaplici. Dětství prožila v malé středočeské vesnici Ledčice nedaleko Řípu. Maturovala v roce 1979 na gymnáziu v Litoměřicích. Její velkou láskou byla – a stále je – historie starověkého Egypta, Mezopotámie a Izraele, ale studium na Filozofické fakultě jí jako dceři faráře nebylo umožněno. Vystudovala tedy teologii na tehdejší Komenského evangelické bohoslovecké fakultě a vydala se cestou ve šlépějích svého otce – je farářkou Českobratrské církve evangelické (ČCE). Do roku 1997 působila na 1. sboru ČCE v Praze-Žižkově. Od té doby pracuje na jedné žižkovské základní škole, kde vyučuje informatiku a jako speciální pedagožka se také věnuje dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Službu v církvi ale zcela neopustila – je členkou 2. sboru ČCE v Praze – Žižkově a kázáním příležitostně vypomáhá ve sborech v Praze a okolí. Letos na jaře přijala pozvání členů soběhrdského sboru ČCE a od 1. října se stala jeho farářkou.

K relaxaci jí slouží práce na zahradě, hra kulečnicku, vycházky se psem, chov tropických ještěrek a četba sci-fi.

SDH Soběhrdy Vás zve na

HASIČSKÝ PLES

V sobotu 25. ledna 2025 od 20. hodin
v restauraci U Železného dědka

Hraje kapela Hitstars
Vstupné 150 Kč
Společenský oděv vítán

Místo si můžete předem rezervovat zakoupením
lístku v Restauraci u Železného dědka,
případně zde zanechat i tombolu. Děkujeme!

SOKOLÍCI BUDOU!

Děti z petroupimské školy Archa se mohou učit v přírodní zahradě

Podzimní čas se letos ve škole Archa v Petroupimi nese v duchu uzavírání projektu „Učíme se v zahradě“. Téměř dva roky práce na proměnách školní zahrady, kterou sdílíme s obecní MŠ Petroupim, nám přinesly mnoho krásného, krásných věcí i zážitků. Ve čtvrtek 24. 10. 2024 jsme společně na proměněné školní zahradě oslavili Slavnost díkůvzdání, kde jsme měli možnost s vděčností poděkovat všem těm mnohým, kteří se na projektu podíleli. A že jich bylo!

První poděkování patří vedení školy za motivaci celého týmu k tomuto úžasnému počínu a také za téměř roční neviditelnou práci na žádosti o dotaci, kterou jsme získali v rámci výzvy Přírodní zahrady Národního programu Životní prostředí vyhlášeného Státním fondem životního prostředí ČR. Projekt Učíme se v zahradě podporuje námi oblíbenou badatelskou a polytechnickou výuku. Ze získaných peněz jsme mohli nakoupit pomůcky přímo pro výuku (badatelské batohy a jejich vybavení, měřicí přístroje apod), kádě na dešťovou vodu, lis na ovocné šťávy, drtičku ovoce, zahradní nářadí již využitě při podzimních pracích na zahradě. Hlavním garantem tohoto projektu je naše „dobrá duše zahrady“ Iva Sadílková.

Druhé velké poděkování patří obci Petroupim, která nám poskytla možnost pokácet náletové akáty v katastru obce a vytvořit tak konstrukci pro zastínění herního prostoru s houpačkou z místních materiálů. Pan starosta Jiří Černý nám pomohl zprostředkovat i získání materiálu na suchou kamennou zídku. Nádherné kameny z místních polí a luk nám darovalo petroupimské družstvo zemědělské výroby Nova a.s. Hodnota těchto darů je pro nás větší, než by se mohlo na první pohled zdát. Dostali jsme s nimi neocenitelnou možnost učit děti uctě k místním zdrojům, k prostředí, ve kterém žijeme a nazýváme je domovem.

Návrhu a vedení realizace akátové konstrukce zastínění herního prostoru s houpačkou se ujal opět výtvarník Lukáš

Gavlovský, který je autorem i několika dalších výrazných dominant naší školní zahrady zhotovených v rámci projektu Nadace Proměny, jako je jeskyně, skluzavka, kutiště, vodní prvek u pumpy a hnízda na lezení. Spolupráce s Lukášem Gavlovským je pro nás vždy krásným dobrodružstvím. Pro děti i dospělé je inspirující sledovat, jak nechává přírodní materiály, aby našly své místo v celku uměleckého díla. Řemeslo a krása, duše kamene, dřeva a duše lidská. To vše se tak nějak najednou propojí. Další radost nám udělaly dubové stoly a lavičky z Lukášovy dílny. Původní plán na koupi zahradního nábytku byl mnohem skromnější. Až, jak to tak kolem Lukáše bývá, se stala pohádka: „Mám doma takovou starou dubovou fošnu, která tam už dlouho čeká na svojí příležitost...“ A máme stoly a lavice s příběhem. Děkujeme moc, Lukáši!

Ve spolupráci s Českým svazem ochránců přírody Vlašim se podařilo zrekultivovat skalku, kde už roky bojuje o svůj život malá nenápadná kytička, které děti s láskou říkají „kukuřička“. Jedná se ale o kriticky ohroženou kukuřičku hadcovou. Obnova skalky byla potřebná pro zlepšení prostředí pro její růst.

Poslední a největší poděkování patří jedné velké kompaktní partě, a to jsou pedagogové, děti a jejich rodiče. Tolik poctivě odvedené práce! Chtělo by se děkovat jmenovitě, ale tento článek by byl pro čtenáře nekonečný.

Rodiče si i o víkendu našli čas a sešli se při stavbě suché zídky. Zpevňuje nám dětmi oblíbenou příkrou stráňku, která díky jejich neutuchající aktivitě rychle eroduje. Svah děti osely květnatou loukou, přinesly z domova skalničky na ozelenění zídky. A příroda s nimi spolupracuje a už se to zelená. V budoucnu bude k zídce přistavěna kamenná pec, na kterou je ještě potřeba sehnat finanční prostředky. Ale nevádí, alespoň se máme na co těšit! Držte nám palce, ať to společně dokážeme!

Jitka Hřebecká

Ze života mateřské školy Petroupim

Po prázdninách jsme sešli ve školce s úsměvem na tváři a plni zážitků a letních dobrodružství. Školním rok jsme zahájili v počtu 23 dětí. V modré třídě jsme přivítali nové kamarády, kteří k nám přišli ze zelené třídy. Celkem je v modré třídě 13 dětí a z toho 6 předškoláků. I do zelené třídy přišli noví kamarádi, kteří si na režim školky hezky zvykli a vytvořili skvělou partu kamarádů. Náš pedagogický sbor doplnila nově speciální pedagožka Mgr. Jitka Dobruská, která provádí s dětmi pedagogickou diagnostiku a naše předškoláky připravuje na vstup do školy.

Stejně jako v minulém školním roce i letos na děti čeká spousta akcí a zážitků.

V září jsme zahájili plavecký výcvik, přijela za námi paní logopedka Mgr. Iveta Hronková, která zkontrolovala naše povídání a hbité jazýčky. V říjnu jsme uspořádali halloweenskou párty a rodinné domácí projekty na téma „Moje nejoblíbenější pohádka“. V listopadu jsme vyrazili do ateliéru k paní fotografce na vánoční focení a nasáli jsme vánoční atmosféru při odpolední akci pro děti a rodiče s názvem „Zdobení adventních věnců“.

A co nás ještě čeká, než budou vánoční prázdniny?

V prosinci nás navštíví pekelná návštěva, výlet na hrad Český Šternberk, kde se děti vyrobí dárečky ve vánočních dílničkách, oslava narozenin a snad i nadílka od Ježíška.

Za celý tým mateřské školy Petroupim přejeme krásné a pohodové Vánoce!

Lucie Papežová

**ZÁBAVNÁ SHOW
PRO DĚTI
S CUCÍNEM**

tanečky, kouzlení,
balóny
a mnoho další legrace....

**150,-
Kč**

**17.1.2025
od 17.30 hod.**

délka programu 60 minut

REZERVACE: SMS 739 044 874
nebo email pitovamichaela@seznam.cz

OMEZENÝ
POČET
MÍST

LÍSTKY K ZAKOUPENÍ V RESTAURACI U ŽELEZNÉHO DĚDKA
SOBĚHRDY 60

Obnova původní cesty ze Žiňan do Bedrče

„Bylo, nebylo“...tak začíná každá správná pohádka. A i my můžeme říct „bylo, nebylo“ a dodat „a už zase je“. O co jde? Od nepaměti byla naše krajina protkaná hustou sítí cest, cestiček a pěšin. Po těch velkých cestách jezdily kupecké vozy, další vedly k polím, kde hospodařili tehdejší sedláci nebo spojovaly vesnice či mířily k dalším důležitým místům.

Jedna z nich bývala do přelomu padesátých a šedesátých let i cesta mezi Žiňany a Bedrčí. Žiňanští sedláci po ní vozili do bedrčských mlýnů obilí nebo jeli vyřídit důležité záležitosti do Benešova. Opačným směrem se každou neděli po obědě vydávali bedrčští hospodáři na „jedno“ do vyhlášené žiňanské hospody u Štunců. Tak to chodilo dlouhá léta.

Pak přišel „pokrok“ z východu a svět se změnil...cesty, meze, úvozy se rozoraly a drobná políčka scelily v uměle vytvořené velké, širé lány. Tento osud potkal i tuto cestu. Na dlouhá desetiletí se stala součástí velkého pole. Co se nepodařilo rozorát, byla chuť lidí se potkávat a na takových setkáních „přemlít“, co se dalo... a tak se při schůzích bedrčských a žiňanských hasičů dostala do „mlýna“ myšlenka a vzpomínka na tuto cestu. Pamětníci vyprávěli, jak se tudy krásně chodívalo a ti nepamětníci si řekli, proč chodit k sobě oklikou, když to lze přímo! Slovo dalo slovo a z vyprávění se zformoval nápad cestu obnovit. Rychle se vymyslelo, že cestu musí lemovat různé ovocné stromy, aby se během léta a podzimu dalo vždy něco na chuť utrhnout. Místní organizace Českého včelařského svazu v Petroupimi, které zastřešuje činnost zdejších včelařů, viděla, že to je příležitost, jak do krajiny dostat další stromy, které přinesou včelám pastvu. Byla to krásná ukázka, jak spolky mohou mezi sebou spolupracovat a podpořit dobrou věc.

Obec Soběhrdy jako vlastník pozemku cesty s myšlenkou souhlasila a při příležitosti nového pronájmu zemědělských pozemků tento pozemek z „pachtu“ vyjmula a připravila tak prostor na možnou obnovu. A na konci letošního září geometrii

cestu vyměřili v terénu. Pak již nebylo na co čekat. V sobotu 9. listopadu se sešly na 3 desítky hasičů, včelařů a obyvatel Bedrče, Žiňan a Žiňánek. Společně vyčistili lesní úsek cesty od křoví a uschlých stromů a vysekali okraj pole. Starosta obce včas objednal potřebné ovocné stromky a 14 dní na to – 23. listopadu se šlo sázet. Po půl deváté ráno se na obou začátcích nové cesty sešlo více jak 50 lidí – řada stejných jako při první brigádě, ale i mnoho dalších – od těch v kočárku až po ty zkušenější. Rozkaz zněl jasně – zasadit 54 připravených stromů. Práce šla rychle od ruky. Část kopala jámy na stromy, část zatloukala kolíky, část sázela, další vyvazovali stromy, zalévali je a instalovali ochranné oplocení.

Pohled z dálky připomínal sunoucího se hada – na začátku prázdná plocha a na konci řada zasazených stromů. Za necelá 3 hodiny bylo hotovo, přišel čas na občerstvení a rozchod domů. Po této sobotě můžeme prohlásit cestu za obnovenou. Zbývá ještě trochu terénních úprav v některých místech a pak se těšit na jaro, jak stromy vyraší a cesta zaroste travnatým porostem.

No a pak už to bude „jen“ o tom, vychovat zasazené vysokokmeny do pěkných tvarů, pravidelně cestu sekat a hlavně se po ní procházet. Procházet se a časem si utrhnout nějaké z dobrých jablek, hrušek, nebo pěkně zralou třešňku, višěň nebo švestičku. A nebo ochutnat netradiční kdouli z vysazených kdouloní. Kdo cestou půjde, bude si moci odpočinout na lavičkách, které zde budou na jaře instalované a posedět pod Evodiemi („včelími stromy“) a poslouchat bzukot včel a přemýšlet, zda jsou z Bedrče, Žiňan nebo snad i Žiňánek?

Děkuji všem, kteří se do této obnovy zapojili a osobně jsem moc rád, že to, co bylo, pak nebylo, tu opět je. A věřím, že už bude napořád! Těším se i na další roky, protože, když se podívám do mapy našich katastrů, tak pořád vidím další historické cesty, které čekají, až je někdo „osvobodí“ z těch nepůvodních velkých, širých lánů.

Jan Šíma

SDH Soběhrdy na výletě za historií a ochutnávkou českého piva

Dobrovolní hasiči ze Soběhrd se 23. listopadu vydali na celodenní výlet za zlatavým mokem a českou tradicí. Jednalo se již o 8. ročník návštěv pivovarů. Výprava čítala 20 osob: dvě ženy a osmnáct mužů a tentokrát vedla do dvou významných pivovarů.

První zastávkou byl nymburský pivovar, založený v roce 1895, ve kterém část svého života prožil spisovatel Bohumil Hrabal. Jedna ze zajímavostí byla i to, že své pivo, přirovnávají svou chutí k benešovskému pivu, které je nám všem velice známé. Exkurzi v tomto pivovaru jsme zakončili ochutnávkou výborného piva.

Další zastávkou byly oblíbené Svijany, pivovar s historií sahající až do roku 1564. Tady se hasiči ponořili do rodinné pivovarnické tradice, ochutnali místní piva a ocenili, že české pivo stále zůstává české. Výlet se nesl v duchu dobré nálady, pivní osvěty a utužování kolektivu, byl zakončen v pivovarské restauraci ve Svijanech.

„Bylo to nejen o pivu, ale i o přátelství. Akce přinesla spoustu smíchu a posílila vztahy mezi námi,“ shrnuli účastníci.

Už teď se těšíme na další ročník a uvítáme mezi sebou i nové tváře!

Šárka Šašková

Zemědělské ohlédnutí za rokem 2024

S blížícím se koncem roku bych se rád ohlédl zemědělským okem, jaký byl. Zima byla podobně mírná jako v roce 2023. I když leden 24 byl asi o 2 °C chladnější než ten předchozí. Srážkově se na Soběhrdsku první čtyři měsíce lišily výrazněji, kdy v r. 2024 spadlo 111 lt/m², kdežto v r. 2023 to bylo 193 lt/m². Velmi teplá první polovina dubna, kdy v prvním týdnu přesahovaly teploty 30 °C, vegetačně posunula porosty o 2–3 týdny dopředu. To by samo o sobě nebylo tak velkým problémem, kdyby na konci dubna nepřišly mrazy, které kulminovaly okolo -3 °C. Došlo k poškození hlavně porostů ozimých řepky. K tomu ceny obilovin a olejnin byly v posledních 15 letech na svém historickém minimu a tím bohužel nerentabilní. Velmi suchý březen a duben zapříčinil malý výnos na prvních sečích a celkově se nám za rok 2024 nepodařilo vyrobit dostatečnou krmivovou základnu pro naše jalovičky v Soběhrdech, kterých je tam ustájeno na 400 ks. Podobné to bohužel bylo i u dojníc v Petrovicích. Proto jsme museli skoro 400 ha obilovin sklídit formou GPS (pozn. obiloviny sklizené ve voskmléčné zralosti, kdy je rostlina ještě zelená a je sklizen klas i stéblo řezačkou) ve druhé polovině června.

Žně začaly letos 27. 6. a po r. 2018 to byl druhý nejranější začátek sklizně. 27. 7. bylo 2382 ha sklizeno. Sklizeň však byla poznamenána nepříznivým jarem a výnosy byly v průměru o 10 % nižší, než je 5letý průměr. Pšenice dosáhla výnosu 6,1 t/ha a ječmen 6 t/ha. Nejhorší výnos byl u řepky, který dosáhl 2,87 tuny z 1 ha a znamenal nejhorší výsledek za posledních 15 let. Byl skoro o -20 % pod průměrem pěti let. Tento stav tzv. „dorazily“ ceny obilovin a olejnin, které sice oproti jaru stouply, např. u pšenice, na úroveň 4 000–4 500 Kč/tunu, ale to je stále pod náklady na pěstování. Abych trochu předešel spekulacím, odkryji vám ekonomiku pěstování pšenice. Náklady se nyní pohybují mezi 35 a 40 tisíci korunami na 1 ha. Sami se tedy dopočítáte, kolik byste museli sklídit tun, aby se vám to vyplatilo. Ano, více jak 8,5 tuny. To je reálné na bonitních černozemích, ale v našich podmínkách bohužel ne. Pro DZV NOVA letos nebyla plodina, jejíž ekonomika by byla v kladných číslech. Snad jen vyjma máku, který také poznamenaly jarní mrazy. Ztrátu z hospodaření kompenzují dotace na plochu, které se pohybují od 3 800 Kč/ha (větší zemědělské podniky) do 10 000 Kč/ha (malí zemědělci). Ale ani dotace nás nedostala do ziskového hospodaření.

Určitě máme všichni v paměti vydatné deště v září, kdy za 4 dny spadlo od 160 do 200 litrů na 1 m². Těmto deštům

předcházelo tropické počasí v poslední srpnový a první zářijový týden. To mělo fatální následky pro kukuřici na siláž, která každý den nabývala o 2–3 % v sušině. Skutečnost vypadala, že jsme začínali na 30 % sušiny a končili na 50 % (optimum je 32–36 % sušiny). Místo 22 tisíc tun jsme sklídili jen 16,5 tisíce tun (potřeba DZV NOVA je 20 000 tun). I zde jsme v deficitu, se kterým se musíme nějak poprat, stejně jako u pícniny na senáž. Výše uvedené srážky posunuly začátek setí ozimých plodin, ječmene a pšenice, na 23. 9. místo obvyklého termínu 5.–10. 9. Poslední ozimy jsme zaselí 22. 10., což je asi jen o jeden týden po agrotechnickém termínu.

Poslední 2 roky je v DZV NOVA lepší ekonomika z výroby mléka a výroby elektrické energie z BPS (prodejní cena v r. 2024 je 4,44 Kč/kWh) než z pěstování plodin. Ale diverzita je důležitá a rostlinná a živočišná výroba by měla jít ruku v ruce.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem našim propachtovatelům pozemků za jejich věrnost. Budeme se snažit věnovat se jejich pozemkům, jak nejlépe budeme umět. Všem čtenářům, obyvatelům Soběhrdsku, bych chtěl popřát krásný adventní čas, klidné a požehnané prožití vánočních svátků a v novém roce 2025 hlavně pevné zdraví provázené štěstím.

Za DZV NOVA Ing. Pavel Dvořák – výkonný ředitel.